

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.60/2026/12.

A Debreceni Ítéltábla Debrecenben, a 2026. május 20. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2026. május 21-én kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az aljas célból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmények miatt Terheltl ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2025. november 20. napján kihirdetett 7.B.33/2025/72. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott D. T. sérelmére elkövetett cselekményét egységesen a Btk. 160. § (1) bekezdés, valamint a (2) bekezdés b) és d) pontja szerint minősíti.

A vádlott visszaeső.

A szabadságvesztésbe a 2024. május 14-től 2025. február 11-ig előzetes fogvatartásban töltött időt számítja be.

A szürke kapucnis pulóvert D. Sz. részére rendeli kiadni.

tanúl magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

Egyéb részekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által 2026. május 12. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban felmerült 32 013 (harminckettőezer-tizenhárom) Ft bűnügyi költséget a vádlott viseli.

A másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek már nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában – a vádirati tényállástól és minősítéstől is részben eltérve – Terhelt1 vádlottat (aljas célból, különös kegyetlenséggel elkövetett) emberölés büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) és d) pont], kifosztás büntette [Btk. 366. § (1) bekezdés b) pont] és kábítószer birtoklás vétsége [Btk. 178. § (6) bekezdés] miatt halmazati büntetésül – mint különös visszaesőt – életfogytig tartó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani, beszámítva a vádlott által 2024. május 14. napjától 2025. február 12-ig előzetes fogvatartásban töltött időt. Megállapította, hogy a vádlott legkorábban 25 év elteltével bocsátható feltételes szabadságra. Határozott a lefoglalt bűnjelekről (lefoglalás megszüntetés, kiadás, megsemmisítés, illetve iratok részeként kezelés). egyéb érdekelt2 magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Kötelezte továbbá a vádlottat 1 264 850 Ft bűnügyi költség viselésére.

[2] Az ítélet ellen védelmi fellebbezések bejelentésére került sor. A vádlott a kihirdetést követően nyomban a büntetés enyhítése, a védő a tényállás is sérelmezve a bűncselekmény eltérő minősítése és a büntetés enyhítése érdekében terjesztettek elő jogorvoslatot (72. sorszámú elsőfokú bírósági tárgyalási jegyzőkönyv 9. oldal 5-7. bekezdések). A védői perorvoslat indokai szerint az elsőfokú bíróság a bűncselekmény motívumát és célját tekintve helytelen ténybeli következtetéssel állapította meg a tényállást, az általa helyesnek vélt tényállás alapján az élet elleni cselekmény az alapeseti emberölés büntettét valósíthatta meg. E cselekmény enyhébb minősítése mellett a büntetés lényeges enyhítését kérte (10. sorszámú másodfokú irat).

[3] Az ügyészség a határozatot tudomásul vette (72. számú jegyzőkönyv 9. oldal 2-3. bekezdés).

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.454/2025/4. számú észrevételében az eljárásjogot szabályosnak, a tényállást megalapozottnak, a bűnösségre vont következtetést, a cselekmények minősítését és a büntetéskiszabást is törvényesnek tartva – a védelmi perorvoslatokat alaptalannak találva – az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[5] Az ítéltábla a fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[6] A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakat, a védő pedig a védelmi perorvoslatot fenntartotta, a vádlott tettének megbánásáról nyilatkozott.

[7] A fellebbezések nem alaposak.

[8] A másodfokú bíróság – tekintettel a védelmi jogorvoslatok okára és irányára – a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljesszörűen felülvizsgálta, azaz a revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, a tényállás megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmény minősítésére, a büntetéskiszabásra, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is, függetlenül attól, hogy ki és milyen okból fellebbezett.

[9] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást döntően a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be.608. § (1) bekezdés a-h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1), (2) bekezdés a-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezve.

[10] Eltért ugyanakkor az eljárási szabályoktól, mert az igazságügyi orvosszakértőket (26. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal 5. bekezdés) és a pszichológus szakértőt (31. számú jegyzőkönyv 2. oldal) a szakértői esküre is figyelmeztette a hamis szakvéleményadás törvény következményei mellett. A hatályos és alkalmazandó Be. 196. § (2) bekezdés szerint a szakvélemény szóbeli előterjesztése előtt meg kell állapítani a szakértő személyazonosságát, tisztázni kell, hogy vele szemben nincs-e kizáró ok és figyelmeztetni kell a hamis szakvélemény adásának következményeire. A figyelmeztetést és az arra adott választ jegyzőkönyvbe kell foglalni. A hamis szakvélemény adásának következményeire a törvényszék figyelmeztette a szakértőket, ezért a szóbeli vélemény (szakértői meghallgatás) adatai bizonyítékként értékelhetők, nem volt azonban teljesen egyértelműen rögzítve érdektelenségük, a szakértői esküre figyelmeztetést pedig még az 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) 110. § (2) bekezdése írta elő, mely rendelkezés egyébként már 2009. október 1-jétől nem volt hatályos. A szakértők érdektelensége, a kizárási ok hiánya kétségtől rögzíthető az iratok alapján, a szakértői esküre figyelmeztetés feltüntetése pedig feltehetően jegyzőkönyvvezetési hiba eredménye, mely nem érinti a bizonyítás törvényességét, de felhívja arra a figyelmet a másodfokú bíróság, hogy ilyen régen nem hatályos eljárásjogi rendelkezés jegyzőkönyvbe foglalására gondosabb eljárás mellett nyilvánvalóan nem kerülhetett volna sor.

[11] A törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és döntően megalapozott tényállást [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont] állapított meg, mely a Be. 592. § (2) bekezdése a) és d) pontjában írt okból, azaz kisebb hiányosság és helytelen ténybeli következtetés miatt volt szűkebb körben megalapozatlan. A hiányosság részben a vádlott elmeállapotával kapcsolatos tényeknél volt észlelhető, és azokat az ítélet a történeti tényállás végén tüntette fel, holott a büntethetőségi feltételt képező beszámítási képességre vonatkozó és egyértelműen a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontjában meghatározott konkrét (történeti) tényállásba tartozó tényeket a cselekmény előtt kell leírni, mely következik a törvényi rendelkezésekből, de a töretlen bírói gyakorlatból is. Emellett a sértettet ért erőbehatások számát, és a nyaki trauma keletkezését illetően volt kisebb részben megalapozatlan a tényállás.

[12] Az előbbieket mellett utalni kell arra is, hogy bár nem a tényállás része, de a személyi rész körében is pontatlanul kerültek feltüntetésre egyes lényeges tények [Be. 561. § (3) bekezdés b) pont].

[13] A megalapozatlanság részbeni és azt a másodfokú bíróságnak kötelező módon orvosolnia kellett (EBH2019. B.9., BH2019. 220.). Az ítélet szerkezetét követve először a vádlott korábbi büntetéseivel kapcsolatos előéleti adatokat – mint a történeti tényállás részét nem képező, a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontja szerinti tényeket – szükséges helyesbíteni azzal, hogy a vádlott az elsőfokú ítélet meghozataláig 2024. május 14-től 2025. február 11-ig

volt előzetes fogvatartásban (B.-i képviselő 2025. november 25-én kelt foganatba vételi értesítése, 76/I. számú elsőfokú irat).

[14] A másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogkörében a történeti tényállás részleges megalapozatlanságát pedig az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés alapján a következők szerint egészíti ki és helyesbíti.

[15] *A vádlott elmeállapota tekintetében a [20] bekezdésében foglaltakat a [6] bekezdésben határozza meg azzal, hogy Terhelt1 nem kóros elmeállapotú egyén és nem volt az a cselekmény elkövetésének idején sem. Beszámítási képessége nem volt korlátozott a cselekmény során, nála kóros ittasság, illetve bódultság sem állt fenn* (szakértő3 és szakértő4 2024. július 4-én kelt elmeorvosszakértői véleménye, nyomozási irat 267. lap). Az alanyi oldal önhibán kívüli fogyatékosága a büntethetőséget érinti. Jelen esetben erről nem volt szó, de az erre vonatkozó tényállásrészről mindig a konkrét cselekmény leírása előtt kell ítéletbe foglalni, nem pedig a pszichológus szakvélemény – egyébként korántsem olyan meghatározó – adataitól külön a tényállás végén. E körben megjegyzendő, hogy általában az ún. „negatív tényeket”, tehát a nemleges megállapításokat nem kell feltétlen megjelölni. Más a helyzet viszont a büntethetőség alapfeltételét jelentő elmeállapotnál, főként ilyen tárgyi súlyú ügyben, ahol a legsúlyosabb büntetés kiszabására került sor. Emellett rendszerint akkor indokolt a nemleges tények tényállásban megjelenítése, ha valamely vádbeli tény a bíróság nem talál bizonyítottnak.

[16] *Elsőfokú ítélet indokolása [16] bekezdés: A sértettet a vádlott bántalmazása során összesen legalább 28 rendbeli erőbehatás érte.*

[17] *[17] bekezdés: A vagylagosságra utalás mellözése mellett megállapítja, hogy a sértetti nyaktájék leszorítására került sor a vádlotti tettlegesség során.*

Az elsőfokú bíróság igen részletes és alapos bizonyítást folytatott a sértetti sérülések és a halál oka, körülményei tekintetében. A nyomozás során készült szakvéleményt összevetette a szakértők részletes tárgyalási meghallgatásával (26. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv adatai). E bizonyítás eredményét döntően helyesen értékelte, azonban a sértettet ért összes erőbehatás számát nem rögzítette egyértelműen a tényállásban, holott az a minősítést is meghatározó körülmény, melyet nem pótol jelen esetben, hogy a mérlegeléssel kapcsolatos indokolásban érintette e ténykérdést. Ezt ugyanis határozottan, egyértelműen ki kell mondani, és arra volt is megfelelő bizonyíték az írásbeli szakvélemény, valamint a pontosításokat követően a tárgyalási meghallgatás alapján.

A [17] bekezdésben foglalt kétértelmű, vagylagos kitétel a nem megfelelő ténybeli következtetés, illetve a határozott bírói állásfoglalás hiányának következménye. Nyilvánvalóan nem lehet minden egyes sérülés pontos keletkezési formáját egy ilyen durva, huzamos bántalmazás minden részletére kiterjedően feltárni és leírni, de az nem felel meg a bírói ténymegállapításnak, hogy a bíróság vagylagos történésre utal. Ha valamely sérülés keletkezési módja nem dönthető el, akkor ezt kell jelezni, de ha közvetett bizonyítás útján az elfogadott helytálló közvetlen bizonyítékból a megfelelő következtetés levonható, úgy annak eredménye képezheti a tényállás részét e fontos kérdésben. A lényeg nem kétségesen az, hogy

a vádlott által kifejtett erőbehatás okozta a légzés bénulásával járó sérülést, mely lehetett az ítélet szerint nyaktájék megragadása, taposás vagy leszorítás. A másodfokú bíróság álláspontja szerint, ami bizonyos: a nyak olyan leszorítása, mely gátolta a keringést és a légzést, ez pedig egyértelműen a vádlott által kifejtett erőbehatás következménye, melyre közvetlenül utal a nyakra kötött ruházattal való vonszolás is. Ez nem perdöntő, mert a lényeg a vádlott drasztikus erőszakossága, mely halálhoz vezetett, de a tények e részben pontosíthatók voltak.

[18] A kisebb, de nem jelentéktelen módosítás folytán a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be. 593. § (3) bekezdése szerint a másodfokú ítélkezés alapját képezte.

[19] A tényállás megalapozottságát a törvény pozitív formában nem fogalmazza meg, arra elsősorban a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésben meghatározott (teljes és részbeni) megalapozatlansági okok nemlétéből lehet következtetést vonni. A jogirodalom és a bírói gyakorlat szerint ugyanakkor pozitív oldalról is rögzíthető, hogy a tényállás rendszerint akkor megalapozott, ha a bíróság a vád keretei között, a bizonyítási eljárás törvényes lefolytatását követően az ügyész által bűncselekménynek tartott múltbeli események kapcsán a tényeket valósághűen, hiánymentesen állapítja meg (BH2024. 106). A kiegészítést és helyesbítést követő megalapozott tényállásból ered a tényálláshoz kötöttség, mely kizárja a bíróság által elfogadott tények megváltoztatását. Ez irányadó a vádlott terhére és javára is.

[20] Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat alapvetően okszerűen, tartalmuk és a logika szabályai szerint egyenként és kölcsönhatásukban is értékelte. A cselekmény indítékát, célját, az idegen értékek elvételét illetően azonban az indokolásban, valamint a tényállás és mérlegelés indokai, továbbá a jogi minősítés között merültek fel ellentmondások. A tényállás végig – helyesen –

tartalmazta, hogy a vádlottnak nem volt pénze kábítószerre, és elsősorban tettét ezért haszonszerzés vezérelte s külön hangsúlyos, hogy a sértettől hozzákerült készpénz megtartása érdekében alkalmazott eszközös és pusztakezes, rendkívül durva, a passzív alany halálához vezető erőszakot. Tény, hogy a már védekezésre nem képes, haldokló sértettől a ruházat egy részét is levette és magával vitte, de ez az idegen dolgok elvétele folyamatának részét képezte. A vád a tényállásból helyes jogkövetkeztetést vont, nem volt hitelt érdemlő és elfogadható bizonyíték az attól való érdemi eltérésre a motívum és célzat kapcsán, sőt a bíróság jogi álláspontjával épp ellentétes adatokat tartalmaz a helyesbítéssel sem érintett tényállásrész a [14] bekezdésben.

Az elsőfokú bíróság egyébként nagyrészt számba vette a vádlott nyomozás során és a tárgyaláson tett vallomásait, a bizonyítás eredményére tett észrevételeit, a cselekményről közvetve információt szerző, továbbá a terhelt, valamint a sértett életmódjára, kapcsolatukra rálátással bíró tanúk vallomásait, a helyszíni szemle keretében rögzített adatait, a lefoglalt tárgyi bizonyítékokat, az igazságügyi orvosszakértők boncjegyzőkönyvbe foglalt megállapításait, annak írásban, valamint a tárgyaláson szóban tett kiegészítését, a pszichológus és elmeorvosszakértői bizonyítást és a további okirati bizonyítékokat.

[21] A vádlott és a védő lényegében a bizonyítékok okszerű értékelésén keresztül támadták a megalapozott tényállást, mely a tényálláshoz kötöttség alapvető fellebbviteli perjogi szabálya folytán eredményre nem vezethetett.

[22] E részben szükséges kiemelni, hogy a tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Mindezen elvek érvényre juttatása garantálja az elsőfokú bíróság ún. ténybíróági jellegét. Ezen elvek a felülbírált ügyben maradéktalanul érvényesültek.

[23] E körben ad indokolást a másodfokú bíróság a sértetti képviselő bizonyítási indítványának elutasításáról (47. sorszámú jegyzőkönyv 9. oldal, I. számú végzés), melyet a törvényszék elmulasztott. tanú8 és egyéb érdekelt2 tanúk szembesítése valóban nem volt szükséges, mert anélkül is eldönthetők voltak a ténykérdések, főként a sértett hivatkozott nyaksérülése kapcsán, mely különleges szakértelmet igényel és arról a szakértők részletes előadást is tettek. A tanúbizonyítás kiegészítésére ezért nem volt alap.

[24] Az anyagi jogi kérdések felülbírálatakor az ítéltábla elsődlegesen leszögezi, hogy a Btk. 2. § (1), (2) bekezdése alapján az elkövetéskor hatályos büntető törvényt kell alkalmazni, mert a jelenleg hatályos törvény nem eredményez enyhébb elbírálást.

[25] Az elsőfokú bíróság büntethetőségi akadály hiányában törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére, az egészséget sértő, kábítószerre elkövetett és egyébként fellebbezéssel sem támadott cselekmény minősítése megfelel az anyagi jognak, a sértett élete és vagyona elleni cselekmény minősítése azonban téves. E cselekmény ugyanis a váddal egyezően a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) és d) pontja szerint, egyenes szándékkal, nyereségvágyból és különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének minősül, a rablás és az ölés törvényi egységet alkot, és a cselekvőség nem minősíthető külön emberölésnek és kifosztás büntettének. Az ölést ugyanis, bár közvetve a kábítószer megszerzése iránti akarat is vezérelte, de döntően és közvetlenül az idegen javak elvételét célozta a cselekmény, melyre sor is került a súlyos, akaratot nem vitásan megtörő, kioltó és a sértett életének elvételével is járó erőszak kifejtése mellett. Ez klasszikus rablás és emberölés, azaz: nyereségvágyból elkövetett emberölés az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint is, ezért a helyes minősítés a különös kegyetlenség megállapításával az egységes minősítés, miként az a vádban helyesen szerepelt. Az kétségtelen, hogyha az ölési cselekmény befejezése után alakul ki a haszonszerzési szándék, az idegen dolog elvételének szándéka, úgy az alapeseti emberölés mellett a kifosztás megállapításának lehet helye. Kétszeres értékelésre nincs törvényes lehetőség. Jelen esetben azonban a haszonszerzési szándék már a bántalmazás kezdetén kialakult és erősödött annak folyamatában, így a ruházat elvétele is a pénzmegtartás céljából véghez vitt erőszakhoz kapcsolódva a nyereségvágyból elkövetett emberölés büntettének rész-cselekvősége.

[26] Az elsőfokú bíróság az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető jogegységi határozat (BJE) iránymutatásai alapján a vádlott egyenes ölési szándékát

helyesen állapította meg és törvényes a cselekmény különös kegyetlenséggel elkövetettnak minősítése is. A vádlott által kifejtett, részben eszközös, igen durva élet kioltási mód rendkívüli kínhalállal jár, amely gátlástalan és erkölcsileg mélyen elítélendő, a sértettel szemben tanúsított teljes közömbösség alapján megalapozott következtetés vonható az elkövető olyan fokú embertelenségére, mely a különös kegyetlenséggel elkövetést alapozza meg (3/2013. BJE II/4., BH2021. 64). A sértett szubjektív érzete, eszméletvesztése ez ellen nem hat érdemben, a haláltusa, a halál bekövetkezésével szükségszerűen együtt járó testi és lelki szenvedést meghaladó mértékű sérülések, és a sértett védekezésének kilátástalanná tétele, letörése, olyan, a véghezvitel elhúzódását is jelentő többletgyötirelem, mely a különös kegyetlenséggel elkövetés minősítését kétséggkíül megalapozza (BH2023. 88).

[27] A másodfokú bíróság, hasonlóan a ténybeli indokolásrészhez, a jogi indokolásból is mellőzi azon elsőbírósági megállapításokat, okfejtéseket, melyek a megváltoztatott tényekkel és a minősítéssel ellentétesek. Így különösen a [46] bekezdésből mellőzendő az, hogy a vádlott jogos védelmi helyzetbe került, erről szó sem volt, a sértett, egyébként a vádlott védekezésében megjelenő lökése az adott helyzetben, figyelemmel az egész cselekménysorra, nem értékelhető jogtalan támadásnak, mert a jogtalan támadó a vádlott volt, aki értékei érdekében brutálisan meg is ölte a sértettet.

[28] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi, enyhítő és súlyosító tényezőket feltárta, és a vádlottal szemben megalapozottan szabott ki életfogytig tartó szabadságvesztést. Ilyen, a közvéleményt megdöbbenítő, felzaklató, gátlástalanul véghez vitt ölést elkövető vádlottat a társadalomtól el kell szigetelni. A társadalom hatékonyabb védelmének szempontjait előtérbe helyezve, a hasonló jellegű cselekmények elkövetőivel szemben megfelelő szigorral járó fellépés szükséges. Erre figyelemmel a befejezett élet elleni cselekmény több okból súlyosabban minősülő esetét megvalósító, visszaesőként speciális bűnismétlő vádlottnál a törvényszék által kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés és azzal arányos leghosszabb tartamú mellékbüntetés feltétlenül szükséges az egyéni és általános megelőzés elveinek érvényesítéséhez.

[29] A büntetési célok eléréséhez, a büntetéskiszabási elvek érvényre jutásához a határozatlan ideig, életfogytig tartó szabadságvesztés alkalmazása tehát nem mellőzhető. A feltárt bűnösségi körülmények közül az enyhítőként értékelt részbeni beismerő vallomásra tekintettel a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi, törvényi minimumban meghatározott időpontja is arányos, törvényes. E körben meg kell jegyezni, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztésnél a feltételes szabadságra bocsátás lehetőség, tehát nem automatikus. Arról a büntetés-végrehajtási bíró dönthet huszonöt év elteltével. A büntetés célja: az általános és egyéni megelőzés, melyben igen fontos a generális prevenció.

[30] A szankció felülbírálata kapcsán a másodfokú bíróság még utal a következőkre. A büntetéskiszabás során a büntetőjog általános elveire, és az Alaptörvényből fakadó alkotmányos követelményekre is figyelemmel kell lenni. A büntetéssel történő jogkorlátozásnak meg kell felelnie az arányosságnak, a szükségszerűségnek és az ultima ratio elveinek (1214/B/1990 AB határozat). A szankció arányossága azt is jelenti, hogy a hasonló tett elkövetőit hasonló büntetéssel kell sújtani az elkövetett tethöz, és a bűnösség mértékéhez is viszonyítva, de az arányosság vizsgálata a sérelem, a kár, a bűnösség foka, a bűncselekmények súlya egybevetését is feltételezi. Az arányosság jelenti a tettarányosságot, de a büntetésnek az elkövető személyiségéhez is igazodnia kell. Az egyéniesítés azonban nem

sértheti a bírói gyakorlat egységének elvét, amely a jogbiztonság és a törvény előtti egyenlőség szempontjából alapvető. Ennek megfelelően a hasonló súlyú bűncselekményekre, illetve hasonló személyi körülményekkel jellemzett elkövetőkkel szemben nem szabad lényegesen eltérő szankciókat alkalmazni. Az egyes bűncselekmények természetéhez és a súlyához igazodó büntetési rendszer és a büntetéskiszabás normatív előírásain nyugvó büntetések együttesen szolgálják a jogállami büntetés funkcióját, a társadalom védelmét, a szankcióval történő arányos és megérdemelt viszonzást, valamint a speciális és generális prevenciót. A büntetés kiszabása során figyelembe kell venni a már idézeteknek megfelelően a bűnelkövető személyi körülményeit, többek között az előéletét [23/2014. (VII.15.) AB határozat III. rész 42. bekezdés]. Ezen elveket az elsőfokú ítélettel kiszabott büntetés biztosítja, ezért enyhítésére nem kerülhetett sor.

[31] Az emberölésért is marasztalt vádlottnál viszont téves a különös visszaesés megállapítása, mert terhére csak a visszaesés rögzíthető a Btk. 459. § (1) bekezdés 31 pontja szerint. A visszaesést megalapozó elítélés az emberölésnél nem lehet a különös visszaesés alapja, másrészt ilyen esetben a Btk. 160. § (2) bekezdés h) pontja szerint külön súlyosabban minősített eset valósul meg, melyről jelen esetben nem volt szó, így a másodfokú bíróság meghatározta, hogy a vádlott visszaeső.

[32] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, döntően az előzetes fogvatartás beszámítására, valamint az egyéb, részben az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben (a polgári jogi igény érvényesítésének egyéb törvényes útra utasítása, a bűnjelek, a bűnügyi költség viselése) hozott rendelkezések megfelelnek a törvénynek.

[33] A beszámítással kapcsolatos rendelkezés részben helyesbítendő volt viszont a büntetés-végrehajtás által kibocsátott foganatba vételi értesítő alapján, valamint a lefoglalt kapucnis pulóver kiadása, melyet helyesen tanúl részére kell foganatosítani.

[34] Emellett – osztva az ügyészség érveit – az elsőfokú ítélet meghozatala után tanúl által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését utasította egyéb törvényes útra az ítéltábla, figyelemmel a Be. 556. § (1) bekezdésére és az 560. § (1) bekezdés d) pontjára.

[35] A kifejtettekre tekintettel ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a szükséges részben a Be. 606. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, a törvényes rendelkezéseit pedig a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával – az indokolás kiegészítése és helyesbítése mellett – helybenhagyta.

[36] Az előzetes fogvatartás beszámítására vonatkozó rendelkezés a Btk. 92. § (1), (2) bekezdésén alapszik.

[37] A másodfokú eljárásban a kirendelt védő részvételével kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg, melyet a bűnösnek kimondott vádlott visel.

[38] Ellentétes döntés hiányában a másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye [Be. 615. § (1), (2) bekezdés].

Debrecen, 2026. május 21.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. előadó bíró, Dr. Bakó József sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 7.B.33/2025/72. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.60/2026/12. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2026. május 21.

Dr. Háger Tamás sk.

a tanács elnöke